

KESKKONNAAGENTUUR

KESKKONNATEADLIKUD VALIKUD IGA ILMAGA

Lindude ja nahkhiirte rõngastamise uus kord

10.09.2026

Päevakava

- 17.00 Avasõnad (Taimar Ala, Keskkonnaagentuur)
- 17.05 Sissejuhatus. Ülevaade lindude ja nahkhiirte rõngastamise korralduse muutusest (Marju Keis, Keskkonnaagentuur)
- 17.20 Atesteeringu taotlemine ja atesteerimiseksam (Jaak Tammekänd, Keskkonnaagentuur)
- 17.45 Rõngastusandmete edastamine ja aruandlus (Kaarel Kaisel, Keskkonnaagentuur)
- 18.00 Märgistamislubade taotlemisega seonduv (Taavi Tattar, Keskkonnaamet)
- 18.10 Küsimused ja vastused
- 18.30 Kohtumise lõpp

Foto: Kaarel Kaisel

KESKKONNAAGENTUUR

KESKKONNATEADLIKUD VALIKUD IGA ILMAGA

Sissejuhatus. Ülevaade lindude ja nahkhiirte rõngastamise korralduse muutusest

Marju Keis
Eluslooduse osakonna juhataja

1. septembrist 2026 jõustus rõngastamise uus kord

Riigi Teataja

Sisesta pealkirjas või tekstis või liigituses sisalduv sõna või sõnaosa või ☒ Pealkirjast ☐ Tekstist ☐ Terviktekstid

Terviktekstid Algttekstid Välislepingud Kohtuteave Eelnõud Tõlked

Looduskaitseadus (LKS)
✓ Kehtiv sõnastus 01.09.2026

Ava

Näita seoseid: ☐ sätte ajalugu ☐ kohtulahendid ☐ kopeeritavad lingid

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: terviktekst
Sõnastuse jõustumise kp: 01.09.2026
Sõnastuse kehtivuse lõpp: hetkel kehtiv
Avaldamismärge: RT I, 09.07.2026, 47

Looduskaitseadus¹

Vastu võetud 21.04.2004
RT I 2004, 38, 258
jõustumine 10.05.2004

Digitempel

KESKKONNAAGENTUUR

Otsing

Keskkonnaseire ja analüüsid Teenused ja aruanded Ilm ja kliima Asutus, uudised ja kontakt Kriis.ee

TEENUSED

- Keskkonnainfo ja avandmed
- E-teenused
- Tasulised ilmateenused
- Metsakorraldaja kutsetunnistus
- Metsakorraldustööde tegevusluba
- Lindude ja nahkhiirte rõngastamine**
- ELi ökomärgis
- ELi keskkonnanähtumissüsteemi tunnistus

Teenused ja aruanded TEENUSED Lindude ja nahkhiirte rõngastamine

Lindude ja nahkhiirte rõngastamine

Looduskaitseaduse ja vastavate määruste muutmisega seoses jõustus alates 1. septembrist 2026 Eestis uus lindude ja nahkhiirte rõngastamise kord. Muudatuste eesmärk on muuta rõngastamise korraldus paremini hallatavaks ja kvaliteetsemaks, parandada kogutavate andmete usaldusväärsust ning tagada loomade heaolu parem kaitse. Rõngastamise korraldus koondub muudatuse jõustumise järgselt Keskkonnaagentuuri kätte.

[Lindude ja nahkhiirte rõngastamine | Keskkonnaagentuur](#)

Uue rõngastamise korra õiguslikud alused

- Muudatused **Looduskaitseseaduses**

- Kehtetuks muutus § 58¹. Nahkhiirte ja lindude märgistamise luba.
- Lisandusid § 58³. Nahkhiirte ja lindude rõngastamine ja § 58⁴. Rõngastamisega seotud teenus.
- § 91 täienes ning selle lõike 30 alusel loetakse kehtiva märgistamise loaga isikud atesteerituks ja neile saadetakse atesteering e-kirjaga.

- Vastu võeti nn rõngastamise määrus (LKS § 58³ lõike 7 alusel) „**Nahkhiirte ja lindude rõngastamise, atesteeringu taotlemise, atesteerimise ning aruannete esitamise kord**“

Uue rõngastamise korra õiguslikud alused

- **Keskkonnaagentuuri põhimääruse** täiendus
 - KAUR korraldab ja juhib nahkhiirte ja lindude püüki ning rõngastamist, korraldab taotlejate atesteerimist ning väljastab rõngaid
- Määruse „**Keskkonnaagentuuri põhitegevusega seotud tasuliste teenuste loetelu ja tasumäärad**“ täiendamine
 - Nahkhiirte ja lindude rõngastamise atesteerimistasu – 190 eurot;
 - Rõngatasud – 0,15 – 1,2 eurot (väike: 0,15; keskmine: 0,60; suur: 1,2 eurot)
- **Keskkonnaagentuuri käskkiri „Nahkhiirte ja lindude rõngastamise kord“**
 - Täpsustab atesteeringu taotlemise, koolituste korraldamise ja atesteerimise läbiviimise ja rõngaste tellimise korra. Sätestab atesteeringu andmise aluseks olevad **lävendväärtused vajaliku kogemuse osas**.

Olulisemad muudatused

- **Rõngastamise valdkond** koondus tervikuna Keskkonnaagentuuri
- Rõngastada võib ainult **atesteeringuga isik**
 - Kehtiv märgistamise luba = atesteering
 - Atesteering on tähtajatu!
- Uue atesteeringu saamiseks tuleb läbida **rõngastamiskoolitus** ning seejärel sooritada **atesteerimiseksam**
- **Aruande esitamise tähtajad** ja **püügivahendite tähistamine**
- Atesteering ja rõngaste väljastamine on **tasulised**
- Keskkonnaagentuuril on **õigus kaaluda atesteeringu kehtetuks tunnistamist**
 - Valeandmete esitamine atesteeringu taotlemisel
 - Vähemalt 5-aastane paus rõngastamises
 - Aruannete korduv esitamata jätmine
 - Oluliselt või korduvalt rõngastamise nõuete rikkumine (oluline: rõngastamisel on põhjustatud looma hukkumine või on tekitatud keskkonnakahju 32 eurot või rohkem)
 - Soov rõngastamisõigus lõpetada

Lubade muutmine atesteeringuteks (LKS § 91 lg 30)

- Rõngastajad, kellel oli 1.09.2026 seisuga kehtiv märgistamise luba loetakse atesteerituks ning neile saadetakse lähikuudel e-kirjaga atesteeringu
- Atesteeringu andmise järel kaotab märgistamisluba kehtivuse
- Atesteering on tähtajatu!

ENNE: lindude ja nahkhiirte märgistamise loa näide

Esikülg:

Loa tüüp		JAH	EI
A. Luba lindude, v.a I kaitsekategooria linnuliigi isendite pesitsusterritooriumil märgistamiseks		X	
B. Luba I kaitsekategooria linnuliikide isendite märgistamiseks pesitsusterritooriumil			X
C. Luba nahkhiirte märgistamiseks		X	
Lubatud liigid: Kõik liigid			

Tagakülg:

A. Püügimeetodid (lisaks käsipüügile):	JAH	EI
1 Loorvõrk	X	
2 Linnumõrd	X	
3 Pimestuspüük	X	
4 Lõkspüünis	X	
5 Vanalinnu püük pesalt	X	
6 Muu: pesapojad	X	
B. Rõngastusõigus linnukolooniates:	X	
C. Nahkhiirte püük nahkhiirte kolooniatest:	X	
D. Õigus kasutada märgistamiseks:		
1 Metallrõngaid	X	
2 Värvilisi märgiseid		X
3 Raadiosaatjaid		X
4 Kiipe		X

NÜÜD: lindude ja nahkhiirte rõngastamise atesteering

Atesteering annab õiguse rõngastada järgmisi liigirühmi:

- 1) kõik värvulised;
- 2) koloonias pesitsevad veelinnud;
- 3) röövlinnud (v.a I kaitsekategooria liigid);
- 4) must-toonekurg ja I kaitsekategooria röövlinnud;
- 5) valitud linnuliigid või -seltsid (nimetatakse);
- 6) kõik nahkhiireliigid.

Atesteering annab õiguse püüda linde järgmiste püügiviisidega:

- 1) ilma abivahenditeta;
- 2) lõksuga;
- 3) loorvõrguga;
- 4) mõrraga, sealhulgas Helgolandil mõrd;
- 5) muu abivahendiga (nimetatakse).

Atesteering annab õiguse püüda nahkhiiri järgmiste püünistega:

- 1) ilma abivahenditeta;
- 2) loorvõrguga;
- 3) harf- ehk võrepüünisega;
- 4) muu abivahendiga (nimetatakse).

Rõngaste kasutamine ja tellimine

- Rõngastamiseks tohib kasutada ainult Keskkonnaagentuuri väljastatud rõngaid (LKS § 58³ lg 4)
- Rõngastamisõiguse lõppemisel tuleb rõngad tagastada (LKS § 58³ lg 10)
- **Rõngaste tellimiseks tuleb esitada taotlus matsalu@envir.ee**
 - Taotluses peab olema märgitud soovitud rõngaste tüüp ja kogus ning kättesaamise viis
 - Tellimus väljastatakse pärast arve tasumist
 - Rõngaste väljastamiseks peavad varasemad aruanded olema korrektselt esitatud
- Värvilised rõngad – võib kasutada ainult koos metallist rõngastega ning kasutamiseks tuleb atesteeritud rõngastajal esitada taotlus (määruse §-s 2 on nimetatud vajalikud andmed)

KESKKONNAAGENTUUR

KESKKONNATEADLIKUD VALIKUD IGA ILMAGA

Atesteeringu taotlemine ja atesteerimiseksam

Jaak Tammekänd
Eluslooduse osakonna spetsialist

Atesteeringu taotlemine

- **Nõuded:** peab olema vähemalt 16-aastane
- **Avalduse esitamine:** Digiallkirjastatud avaldus saata e-postile kaur@envir.ee.
- **Soovituskiri:** Juurde tuleb lisada kehtivat atesteeringut omava rõngastaja digiallkirjastatud soovituskiri. Peab sisaldama taotleja varasema kogemuse loetelu (liigid, püügiviisid) ja kinnitust eksamile lubamiseks.

Atesteeringu taotlemise vorm

Atesteerimist taotleb isik	
Ees- ja perekonnanimi	
Isikukood	
Isikukoodi puudumisel sünniaeg	
E-post	
Telefon	
Varasem rõngastamise kogemus	
Loetelu liikidest ja rõngastatud isendite koguarv	
Loetelu püügiviisidest	
Soovitaja ees- ja perekonnanimi	
Soovitaja e-post	
Soovitaja telefon	

Taotlen õigust rõngastada järgmiste liigirühmade isendeid:

- ☐ kõik värvulised;
- ☐ koloonias pesitsevad veelinnud (sh hanelised, kurelised, haigrud, tiirud, kajakad, pardid, vardid, kormoranid);
- ☐ röövlinnud (v.a I kaitsekategooria liigid);
- ☐ must-toonekurg ja I kaitsekategooria röövlinnud;
- ☐ valitud linnuliigid või -seltsid (nimetada):.....
- ☐ kõik nahkhiireliigid.

Taotlen õigust püüda linde:

- ☐ ilma abivahenditeta;
- ☐ lõksuga;
- ☐ loorvõrguga;
- ☐ mõrraga (sh Helgolandil mõrd);
- ☐ muu abivahendiga (nimetada):

Taotlen õigust püüda nahkhiiri:

- ☐ ilma abivahenditeta;
- ☐ loorvõrguga;
- ☐ harf- ehk võrepüümisega;
- ☐ muu abivahendiga (nimetada):

Nõutav kogemus

Abivahendita

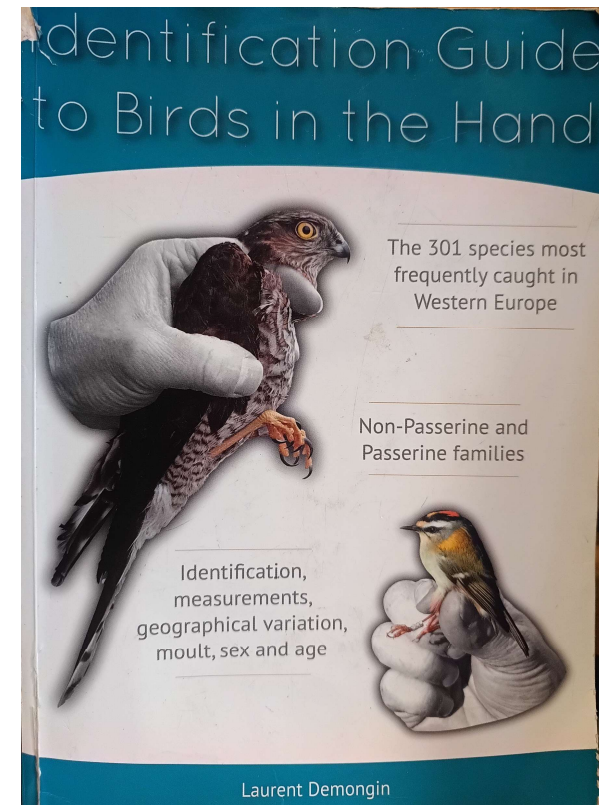
- Valitud linnuliigid- vähemalt 20 linnu rõngastamine sama liigi valimist
- Kõikide linnuliikide rõngastamiseks- vajalik 30 linnuliigi ja vähemalt 1000 isendi rõngastamine

Abivahendiga

- Kõikide linnuliikide rõngastamiseks- vajalik üle 50 linnuliigi ja vähemalt 5000 isendi rõngastamine loorvõrgu ja mõrraga
- Must-toonekure ja I kaitsekatekooria röövlinnud- vähemalt 20 linnu rõngastamine samast liikide valimist

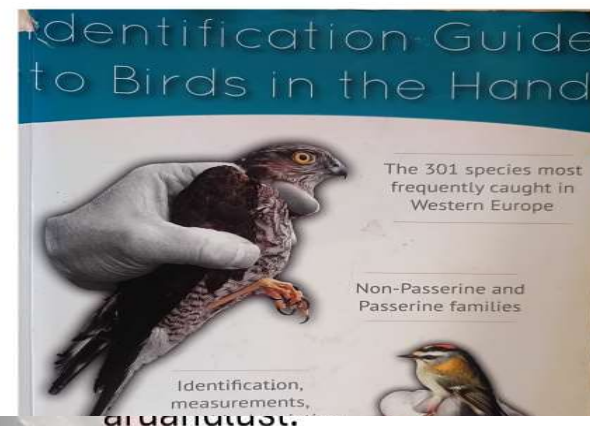
Ettevalmistus enne eksamit - rõngastuskoolitus

- Koht: Pulgoja ja/või Kabli linnujaam
- Aeg: juuli lõpust oktoobri lõpuni
- Sisu: lindude rõngastuse põhitõed, praktiline pool, aruandlus, ohutus

Ettevalmistus enne eksamit- rõngastuskoolitus

- Koht: Pulgoja ja/või Kabli linnujaam
- Aeg: juuli lõpust oktoobri lõpuni
- Sisu: lindude rõngastuse põhitõed, praktiline pool, aruandlus, ohutus

• Praktiline osa

Liikide määramine, soo ja vanuse tunnuste eristamine.

Lindude käsitlemine, püügivahendist eemaldamine.

Lindude rõngastamine.

Mürgistatud lindude ülesmärkimine ja aruande vormistamine.

Nahkhiired

- Nõutav kogemus- vähemalt 50 nahkhiire rõngastamine viiest liigist, sh suurvidevlane, põhja-nahkhiir, pargi-nahkhiir, suurkõrv ja üks lendlase liik
- Tungivalt soovituslik, et taotleja on marutaudi vastu vaktsineeritud
- Koolitus
- Eksam

KESKKONNAAGENTUUR

KESKKONNATEADLIKUD VALIKUD IGA ILMAGA

Rõngastusandmete edastamine ja aruandlus

Kaarel Kaisel
Eluslooduse osakonna spetsialist

Aruandlus

- **Uus tabelivorm**
- Linnuliigid tabelis lisalehena – saab kontrollida õigsust. Endiselt kehtivad nii eesti- kui ladinakeelsed nimed ja ka nn HOTDOG lühendid
- Kohustuslikud (*) ja mittekohustuslikud väljad
- Lisalehed taasleidude ja korduspüükide jaoks (linnujaamad)
- Juhised tabeli lisalehel
- Kontroll ja tagasiside
- Tähtajad (20. september ja 20. jaanuar)
- Värvirõngastest (koordineeritud rahvusvaheliselt)

Rõngastusaruande uus põhi

[illegible]

Aruandlus

- Uus tabelivorm (võimalik, et liiginimekiri läheb enne novembrit muutmisele), värskeim liikide nimekiri kodulehel olevas tabelis
- **Isikute leht – kindlasti täita linnujaamades**
- Linnuliigid tabelis lisalehena – saab kontrollida õigsust. Endiselt kehtivad nii eesti- kui ladinakeelsed nimed ja ka nn HOTDOG lühendid
- Kohustuslikud ja mittekohustuslikud väljad
- Lisalehed taasleidude ja korduspüükide jaoks (linnujaamad)
- Juhised tabeli lisalehel
- Kontroll ja tagasiside
- Tähtajad (20. september ja 20. jaanuar)
- Värvirõngastest (koordineeritud rahvusvaheliselt)

Isikud

Lõikelaud		Font		Joondus		
▼		✕ ✓ <i>fx</i> ▼				
A	B	C	D	E	F	G
Jrk nr	Eesnimi	Perekonnanimi	Isikukood	E-post	valik	
1	Jaan	Tatikas	32101012712	jaan.tatikas@gmail.com		
2	Saalomon	Vesipruul	32031124710	s.vesipruul@hotmail.com		

Aruandlus

- Uus tabelivorm (võimalik, et liiginimekiri läheb enne novembrit muutmisele), värskeim liikide nimekiri kodulehel olevas tabelis
- **Linnuliigid tabelis lisalehena – saab kontrollida õigsust. Endiselt kehtivad nii eesti- kui ladinakeelsed nimed ja ka nn HOTDOG lühendid**
- Kohustuslikud ja mittekohustuslikud väljad
- Lisalehed taasleidude ja korduspüükide jaoks (linnujaamad)
- Juhised tabeli lisalehel
- Kontroll ja tagasiside
- Tähtajad (20. september ja 20. jaanuar)
- Värvirõngastest (koordineeritud rahvusvaheliselt)

Liikide tabel

Lõikelaud						
Font						
Joondus						
Arv						
Laadid						
Lahtrid						
Redigeerimine						
Delikaa						
A1						
A	B	C	D	E	F	G
id	EURING_kood	nimetus_est	nimetus_lat	nimetus_eng	3+3 kood	Taksoni tase
aed-lepalind 11220	11220	aed-lepalind	Phoenicurus phoenicurus	Common Redstart	Pho pho	Liik
aed-pöösaliind 12760	12760	aed-pöösaliind	Sylvia borin	Garden Warbler	Syl bor	Liik
aed-rooliind 12480	12480	aed-rooliind	Acrocephalus dumetorum	Blyth's Reed Warbler	Acr dum	Liik
alk 06360	06360	alk	Alca torda	Razorbill	Alc tor	Liik
ameerika piilpart 01842	01842	ameerika piilpart	Anas carolinensis	Green-winged Teal	Ana car	Liik
ameerika viupart 01800	01800	ameerika viupart	Mareca americana	American Wigeon	Mar ame	Liik
atlandi kormoran 00721	00721	atlandi kormoran	Phalacrocorax carbo carbo			Alamliik
atlantise tormilind 00360	00360	atlantise tormilind	Calonectris diomedea	Cory's Shearwater	Cal dio	Liik
aul 02120	02120	aul	Clangula hyemalis	Long-tailed Duck	Cla hye	Liik
euroopa kaelustäks 11390	11390	euroopa kaelustäks	Saxicola rubicola	European Stonechat		Liik
euroopa laikõrv 50340	50340	euroopa laikõrv	Barbastella barbastellus			Liik
faasan 03940	03940	faasan	Phasianus colchicus	Common Pheasant	Pha col	Liik
flamingo 01470	01470	flamingo	Phoenicopterus ruber		Pho rub	Liik
habekakk 07660	07660	habekakk	Strix nebulosa	Great Grey Owl	Str neb	Liik
habelendlane 50110	50110	habelendlane	Myotis mystacinus	Whiskered bat		Liik
haveviires 06260	06260	haveviires	Chlidonias hybrida	Whiskered Tern	Chl hyb	Liik
hahk 02060	02060	hahk	Somateria mollissima	Common Eider	Som mol	Liik
hakk 15600	15600	hakk	Coloeus monedula	Western Jackdaw	Col mon	Liik
hallhaigur 01220	01220	hallhaigur	Ardea cinerea	Grey Heron	Ard cin	Liik
hallhani 01610	01610	hallhani	Anser anser	Greylag Goose	Ans ans	Liik
hallkibu 05550	05550	hallkibu	Xenus cinereus	Terek Sandpiper	Xen cin	Liik
hall-kärbsenäpp 13350	13350	hall-kärbsenäpp	Muscicapa striata	Spotted Flycatcher	Mus str	Liik

Juhendmaterjalid

Lõikelaud		Font	Joondus	Arv
A1	✕ ✓ f_x	Linnurõngastuste impordi mall		
		A		
		Linnurõngastuste impordi mall		
		Üldised juhised		
		1. Täitke esmalt sakk "Isikud" — lisage kõik rõngastajad ja kaasrõngastajad.		
		2. Seejärel täitke sisusakid: "Rõngastused", "Taasleiud", "Korduspüügid".		
		3. Rõngastaja ja kaasrõngastajad valitakse Isikud sakist jrk numbri alusel.		
		4. Liik, sugu, vanus ja rasvasus tuleb valida dropdownist — ärge tippige käsitsi.		
		5. Liigi dropdown kuvab koodi, nime on nähtav referentsi sakil.		
		Liigi veergu saab sisestada ka ladinakeelse nime (nt "Parus major") — tõstutundetu.		
		Väljadest		
		• Tärniga (*) märgitud väljad on kohustuslikud.		
		• Rõngakood: tähed ja numbrid kirjutatakse eraldi veergudesse.		
		• Kellaaeg: 3-4 numbrit (nt 0900) või kujul HH:MM (nt 09:00).		
		• Koordinaadid: kümnendkraadides (nt 58.3785).		
		• Keskus — EURING rõngastuskeskuse kood (nt ETM, DEH). Ainult Taasleiud/Korduspüügid sakis.		
		Kui jäetud tühjaks, kasutatakse vaikimisi ETM.		
		• Sugu — kui jäetud tühjaks, kasutatakse vaikimisi U (teadmata).		
		Biomeetria väljad		
		• Biomeetria väljad (saba pikkus, jooksme pikkus, noka pikkus jm) on mittekohustuslikud.		
		• Jooksme pikkuse ja noka pikkuse puhul tuleb lisada ka vastav meetod (dropdown).		
		Klassifikaatorite sakke (Liigid, Sugu, Vanus, Rasvasus, Keskus, Jooksme meetod, Noka meetod) ei tohi muuta.		
		Isikud sakil jrk numbri veergu ei tohi muuta.		

KESKKONNAAGENTUUR

KESKKONNATEADLIKUD VALIKUD IGA ILMAGA

Aitäh!

Foto: Kaarel Kaisel

